קהילות

איגוד עמלי התורה ירושלים

בס"ד ◆ גליון י' ◆ טבת התשפ"א ◆ 0799-444-971 ◆ a0799444971@gmail.com

מפי רבותינו

הגאון הגדול רבי אלחנן פרץ שליט"א ◆ גאב"ד חזקת משפט ומדאשי ישיבת דינת התורה

עט פיילוט לקנין חליפין

בשו"ע (סימן קצה סעי' ב) כתב וז"ל: "אין קונים אלא בכלי ואף על פי שאין בו שוה פרוטה, ואין קונים בדבר שאסור בהנאה ולא בפירות ולא במטבע".

ובהגדרת כלי לחליפין, ישנם כמה נוסחאות בראשונים:

א) רש"י (קידושין כח: ד"ה ופירי נמי) כתב שכל דבר שאינו כלי נחשב פירות.

ב) תוס' (שם ד"ה הכי) בשם ר"ח ור"י כתבו שכל דבר שמשתמשים בו, כגון שור וחמור נקרא כלי, ודבר שאין משתמשים בו נקרא פירות, ובהגהות מימוניות (מכירה פ"ה ה"ה) הביא שכן דעת הרי"ף והרמב"ם.

ג) שיטת הר"ן והנימוק"י (ב"מ מו.) שפרי נחשב רק דבר שאינו ראוי אלא לאכילה שהולך ומרקיב, אבל בעלי חיים שראויים למלאכה נחשבים כלי.

ובב"י (חו"מ סי' קצה ד"ה ובלבד) נסתפק אם עיקר כונתם לומר שכל שהוא אוכל נחשב פרי ושאינו אוכל לא נחשב לפרי, או שכונתם שכל שראוי למלאכה נחשב כלי וכל שאינו ראוי למלאכה נחשב פרי.

ד) שיטת ההגהות מרדכי (הו"ד בסמ"ע שם ס"ק ח) שכל דבר שנעשה ע"י אדם, הוא בכלל כלי, והנעשה בידי שמים נקרא פרי.

ומעתה לפי זה, נראה לדון בכמה סוגי כלים, ובדלהלן:

א) קופסאות שימורים ריקות - בפתחי חושן (קניינים פ"ז ס"ק יא) כתב שיש להסתפק אם מועילות לחליפין מאחר ואינם חשובות, ולענ"ד מה שאינם חשובות מצד בוי אין זה חסרון, כי לא שמענו שהעושה חליפין בנעל חייב לעשות דוקא בנעל שאינה ישנה, אלא העיקר שעומדת לשימוש, ברם לפי מה שכתב התוס' (שם) שכל שמשתמשים בו נחשב כלי, אפשר שקופסאות שימורים אינם כלי, מאחר והרגילות בעולם להגדיר שקופסת שימורים אינה נוחה ומכובדת לשימוש, וכן לפי מה שכתב הב"י (שם) שגדר כלי הוא שראוי למלאכה יש לפסול קופסת שימורים לחליפין, מאחר שלא נעשה למלאכה ואין הרגילות לעשות בו מלאכה, וא"כ תו לא הוי דומיא דנעל.

אולם לשאר פירושים נראה שקופסת שימורים הוי כלי גמור לענין חליפין.

ב) בקבוק ריק - בקבוק פלסטיק ריק שיש בעולם רגילות להשתמש בו שימוש חוזר, מסתבר שהוא טוב לחליפין. ברם לענין בקבוק זכוכית שאין רגילות להשתמש בו שימוש חוזר, נראה שדינו כקופסת שימורים ואפילו אם הוא בקבוק שאפשר להזדכות עליו דמי פקדון, שסוף סוף אינו ראוי למלאכה ושימוש מצד עצמו.

ג) דיור - לתוס' שכתבו שכל שיש בו שימוש נחשב כלי, פשוט שכדור טוב לחליפין, אולם לב"ע שדעתו שהעיקר הוא שיהא כלי שראוי למלאכה, יש לדון אם משחק בכדור נחשב מלאכה, ומסתבר שכן, אולם לרש"י שכתב שכלי לחליפין הוא כל מה שהוא כלי, יש לדון אם כדור לחליפין תלוי במח' הפוסקים גבי שבת אם כדור הוי מוקצה מחמת גופו.

ד) בטרייה - לכל שיטות הראשונים פשוט שהוא כלי, ברם לצד שהעלה הב"י (שם) שכל שהוא מתרבה הוי פרי ולא כלי, יש לדון אם גם בטרייה מכיון שמתכלה במהירות ע"י שימוש דינה כפרי, או דילמא מאחר ומתכלה ע"י שימוש אינה דומה לפרי שמתרקב מאליו בלא שימוש.

ה) שקית ניילון - צ"ע אם דינה ככלי, וראה בשו"ת בית אפרים (חו"מ סי' כ) שכתב דנייר לא נחשב כלי, ולשיטתו מסתבר שגם שקית ניילון אינה כלי והטעם משום שאינם חשובים, דומיא דנעל.

ו) ספרים - בשו"ת ישכיל עבדי (ח"ז השמטות חו"מ סי' א) כתב שהוא מסופק אם ספרים מועילים לחליפין, מאחר ואינם משתמשים לשימוש מעצם הספר אלא מהקריאה בו, וא"כ אין זה דומיא דנעל שהשימוש הוא מעצם הנעל, ושמעתי כי ודאי הוי כלי.

ז) עט פיילוט - נלע"ד, לפסול פיילוט לקנין חליפין, ומשום, כי הדיו אשר שם, הרי הוא מתכלה וכעין פירות אשר לא מועילים לחליפין ומשום שמתכלים. והפלסטיק גוף העט עצמו, הוא דבר שבגמר השימוש נזרק, וכל כלי שנזרק נחשב כלי גרוע כמו כלי גללים, כמו שכ' רמ"א (סימן קצה סעי' ב), ודע כי כל כלי העומד להיזרק לא מקבל טומאה ואינו חשוב, וכמו שכ' הרמב"ם (פ"ב מהל' כלים), ובשו"ת הרי זה נשאל לחכם ומתיר לו כדרך שמתירים לו שאר נדרים ותחזור חולין כמו שהיתה, ע"ש. (וכ"פ בש"ע יו"ד סי' שלא סעי' מח). וכתב מרן החיד"א בברכ"י (שם סק"א) **והנה כ'** הרמ"א (יו"ד סי' שכג א"א) ואם חזרה ונתערבה מועילים לחליפין ומשום שמתכלים. והפלסטיק גוף העט עצמו, הוא דבר שבגמר השימוש נזרק', וכל כלי שנזרק נחשב כלי גרוע כמו כלי גללים, כמו שכ' רמ"א (סימן קצה סעי' ב), ודע כי כל כלי העומד להיזרק לא מקבל טומאה ואינו חשוב, וכמו שכ' הרמב"ם (פ"ב מהל' כלים), ובשו"ת הרי זה נשאל לחכם ומתיר לו כדרך שמתירים לו שאר נדרים ותחזור חולין כמו שהיתה, ע"ש. (וכ"פ בש"ע יו"ד סי' שלא סעי' מח). וכתב מרן החיד"א בברכ"י (שם סק"א)

מאודי האומה

רבינו רפאל יצחק זרחיה אזולאי זצ"ל ◆ כ"ג טבת תקע"ה

רבינו רפאל יצחק זרחיה אזולאי זצ"ל נולד בשנת תס"ב לערך בעיר "פאס שבמרוקו, משם עלה בשנת שס"ו לערך הגאון המקובל **רבי אברהם אזולאי** בעל "חסד לאברהם", זקנו של רבינו.

בדרכו לארץ עבר רבי אברהם תלאות רבות, הוא הפליג על אניה ועמו אוצרותיו החשובים - כתביו הרבים שטיפח וריבה במשך שנים רבות, אך בהגיעו קרוב לארץ הקודש טבעה האנייה על כל תכולתה, ואך בנס הייתה לו נפשו לשלל. מאז הצלתו החל רבי אברהם להקוק את חתימתו בצורת אניה כאות הכרה ותודה לה' על שפדאהו מרדת שחת. במנהג זה המשיכו רבים מבני המשפחה, כאשר בחתימתם שולב איור של ספינה.

בצעירותו עשה רבינו את לימודיו **בישיבת בית יעקב** בירושלים שם למד אצל הראשון לציון הגאון **רבי אברהם יצחקי**. ישיבת בית יעקב ככל הנראה נוסדה על ידי הגאון **רבי חזקיה די סילוה** בעל **הפרי חדש** (יש שחולקים ע"כ) והייתה משך מאות בשנים בית הגידול לגאוני התורה שבירושלים וארץ ישראל בכלל. בין תלמידיה במהלך השנים נודעו הגאון **רבי יונה נבון** בעל ה"**נחפה בכסף**", הגאון **רבי נסים חיים משה מזרחי** שכיהן לימים בתפקיד הראשון לציון, הגאון **רבי מנצור מזרוק** מרבני אר"ץ וירושלים, ועוד רבים רבים מגדולי ישראל. אף **החיד"א** בנו של רבינו למד מאוחר יותר בישיבה זו בתקופת ראש הישיבה הגאון **רבי יצחק הכהן רפפורט** זצ"ל.

חתימת יד קדשו

רבנו נודע בשקדנותו הנוראה ובעומק עיונו, והתפרסם כי יכול היה להקדיש שעות רבות על הבנה וליבון של פרט אחד קטן בסוגיא. לאחר שעלה ונתעלה במעלות התורה, רבה של ירושלים הגאון **רבי אליעזר נחום** זצ"ל נתן בו את עיניו וזיהה את גדלותו העצומה בתורה ויראה. רבי אליעזר קרבו אליו ובהמשך הושיב אותו לצידו בתפקיד דיין בבית הדין של העיר, והחליף עמו מכתבים רבים בדברי תורה והלכה שחלקם נשתמרו עד היום.

שמעו של רבינו נתגדל בקרב יושבי ירושלים כולה כגאון מופלא אשר פסיקותיו הבהירות שפכו אור על סוגיות קשות ביותר. כעבור מספר שנים מונה רבינו לכהן כחבר בבית הדין של הגאון **רבי מיוחס בכר שמואל**, והיה נחשב לאחד משבעת גדולי החכמים שבירושלים. בשל כך חתם על תקנות רבות, פסקי דין והסכמות לספרים שיצאו באותה העת.

בתו של "הרב החסיד המקובל איש אלוקים" (כלשונו של רבינו בהח"ד"א בספרו מעגל טוב) **רבי יוסף ביאליר** זצ"ל. היא נפטרה במגפה הקשה שהתחוללה בירושלים בשנת תצ"ב. לרבינו נולדו מספר ילדים, שהבולט שבהם היה מי שלימים האיר את עיניהם של ישראל בחיבוריו הרבים מספור, ה"ה **מרן החיד"א - רבי יוסף חיים דוד אזולאי.**

כתבי יד רבים הותיר רבינו אחריו, ואף ספר חידושים ודרשות בשם "**זרע יצחק**". בנו החיד"א מרבה לצטט מדברו בספריו היקרים. חלק מחידושיו שנמצאו על סדר הנ"ך נסדרו בשנים האחרונות על ידי מכון אהבת שלום בקובץ **מן הגנזים** (יב, עמ' מא-עט).

מסורת אבותינו

הרה"ג רבי אהרן דגן שליט"א ◆ ר"מ דישי' משכן חיים

כידך על הפרשת חלה האם רשאי לחלק העיסה לאחרים

כתב מרן ז"ל בשו"ע (יו"ד סי' שכו ס"ב), העושה עיסה לחלקה בבצק פטורה. ויש להסתפק באם היה בדעתו בשעת הגלגול שלא לחלקה, והפריש חלה ובירך, ושוב נמלך אח"כ לחלקה בעודה עיסה לאחרים, [או נמלך להניח לעצמו חצי מהעיסה במקפיא וכדו', שנחלקו בזה האחרונים אם חשיב כעיסה העשויה לחלק, וקי"ל בזה להלכה שמפריש בלא ברכה]. אם רשאי לעשות כן, או דילמא אינו רשאי כיון שהתברר שהעיסה לא היתה חייבת וברכתו שבירך על ההפרשה תהא לבטלה.

והנה כ' הרמ"א (יו"ד סי' שכג א"א) ואם חזרה ונתערבה בעיסה, ואין ק"א לבטלה, אם לא אכל העיסה ישאל לחכם עליה ויתיר לו כנדר, ונשאלין על ההקדשות. וכ"כ מרן ז"ל בבדק הבית (שם) שהרמב"ם (פ"ד מהל' סעי' ב), ודע כי כל כלי העומד להיזרק לא מקבל טומאה ואינו חשוב, וכמו שכ' הרמב"ם (פ"ב מהל' כלים), ובשו"ת הרי זה נשאל לחכם ומתיר לו כדרך שמתירים לו שאר נדרים ותחזור חולין כמו שהיתה, ע"ש. (וכ"פ בש"ע יו"ד סי' שלא סעי' מח). וכתב מרן החיד"א בברכ"י (שם סק"א)

ידוע מה שלכאו' יש לתמוה בזה, איך שרי להישאל על החלה, והלא נמצא למפרע שמה שבירך על הפרשת החלה הוי ברכה לבטלה. ואין להוכיח ממש"כ הריטב"א (חולין קו: ד"ה אמר רב) שהנוטל ידיו לאכילה וברך ענט"י ונמלך ולא אכל אין בכך ברכה לבטלה ואין מחייביין אותו משום הכי לאכול, כיון דבשעת הנטילה דעתו היה לאכול וגמרה לה ברכת הנטילה, וא"כ נימא ה"נ דבשעת ההפרשה גמר ברכתה אף שבסוף נמלך לחלק. דבאמת יש לחלק בין הנידונים, מפני ששם מצות הנטילה גמרה בשלמות, ואין חסרון אלא מבחוץ, מצד תנאי אכילת הפת, ולכן לא חשיב ברכה לבטלה, וכמ"ש הריטב"א "דהא מכיון שנטל ידיו גמרה לה ברכת הנטילה שעליה הוא מברך", ומשא"כ כאן שהחסם עוקר את הנדר מעיקרו (כתובות עד:), וא"כ כאילו מעולם לא הפריש, והויא ברכה לבטלה. דדו"ק. ודמי למש"כ בתשובת הרשב"א (ח"א סי' יח) שאין על דברי הרמ"א הנ"ל, שכן יש לנהוג הלכה למעשה, ושכן ס"ל למרן בבדק הבית דז"ל **והלא למשמע אזן באזנינו שמענו מפומייהו דרבנן קשישאי מעידין מן המכיירים דהכי נהגו גדולי הדורות שלפנינו** ע"כ.

ובשו"ת בזה שלכאו' יש לתמוה בזה, איך שרי להישאל על החלה, והלא נמצא למפרע שמה שבירך על הפרשת החלה הוי ברכה לבטלה. ע"ש. ודו"ק. וכן מתבאר ממש"כ החיד"א במורה באצבע (אות ריז), שאם ישכח לספור ספירת העומר יום אחד, כל הברכות שבירך בלילות שעברו יהיו ברכות לבטלה. ע"ש. והרי החיד"א עצמו במחזיק ברכה (קו"א סי' קנח) הביא מ"ש הריטב"א הנ"ל, וצ"ל דס"ל כנ"ל דשאני נט"י שמכיון שנטל ידיו נסתיימה מצות הנטילה שעליה הוא מברך, משא"כ למ"ד שכל ימי הספירה חשיבי מצוה אחת, אם שכח לילה אחד הו"ל ברכה לבטלה. ודו"ק.

ובשו"ת יבי"א ח"א (חיו"ד סי' כא אות א-ט) עמד בזה אמאי לא חיישינן בשאלה לברכה לבטלה, והביא מש"כ בשו"ת חת"ס (חיו"ד סי' שכ), לבאר שאין בזה חשש ברכה לבטלה, שהרי הוא מברך "ציונו להפריש חלה תרומה", ועכ"ז הפרשתה הוא שישאר לו כח לשאול עליה וכה צונו להפרישה על דעת זו, וכן עשה והפריש, ומש"ה אין שום בית מיחוש כלל לברכה הראשונה שהיתה לבטלה. וע"ש. ולפ"ז בנד"ד עדיין יש להסתפק מברכין על מצות צדקה וכיו"ב, מפני שהיא תלויה באחרים, ושמא לא יקבל העני, ומפשטות לשונו משמע דהיינו משום חשש ברכה לבטלה, דשמא לא ירצה העני לקבל ממנו ונמצא מצותו בטלה. ע"ש. ודו"ק. וכן מתבאר ממש"כ החיד"א במורה באצבע (אות ריז), שאם ישכח לספור ספירת העומר יום אחד, כל הברכות שבירך בלילות שעברו יהיו ברכות לבטלה. ע"ש. והרי החיד"א עצמו במחזיק ברכה (קו"א סי' קנח) הביא מ"ש הריטב"א הנ"ל, וצ"ל דס"ל כנ"ל דשאני נט"י שמכיון שנטל ידיו נסתיימה מצות הנטילה שעליה הוא מברך, משא"כ למ"ד שכל ימי הספירה חשיבי מצוה אחת, אם שכח לילה אחד הו"ל ברכה לבטלה. ודו"ק.

ובשו"ת יבי"א ח"א (חיו"ד סי' כא אות א-ט) עמד בזה אמאי לא חיישינן בשאלה לברכה לבטלה, והביא מש"כ בשו"ת חת"ס (חיו"ד סי' שכ), לבאר שאין בזה חשש ברכה לבטלה, שהרי הוא מברך "ציונו להפריש חלה תרומה", ועכ"ז הפרשתה הוא שישאר לו כח לשאול עליה וכה צונו להפרישה על דעת זו, וכן עשה והפריש, ומש"ה אין שום בית מיחוש כלל לברכה הראשונה שהיתה לבטלה. ע"ש. ולפ"ז בנד"ד עדיין יש להסתפק אם רשאי לחלקה.

אולם נראה לענ"ד בס"ד, דבנד"ד אין חשש ברכה לבטלה כלל, משום דדוקא כשנשאל עליה, יש לדון בזה, כיון שהחכם עוקר את הנדר מעיקרו, וכנ"ל. אבל בנד"ד אף שכעת העיסה נחלקה, אין זה עוקר את ההפרשה לומר שכאילו מעולם לא הפריש, כיון שבשעת ההפרשה בתחייבה בחלה, והיה לה את כל התנאים לחיוב. והרי זה דומה לכאו' למש"כ מרן ז"ל בש"ע (יו"ד סי' שכט ס"ג) עיסה שבלילתה עבה, וגלגלה ע"ד לבשלה או לטגנה או לעשותה סופגנין, ועשה כן, פטורה. (וכדעת הר"ש ודלא כר"ת). גלגלה לעשות ממנה לחם, ונמלך לבשלה או לטגנה או לעשותה סופגנין, חייבת, שכבר נתחייבה משעת גלגול. ע"ש. וה"ב יי"ל שנתחייבה משעת גלגול. ודו"ק. ואם כנים דברינו יי"ל שגם כעת עדיין העיסה חייבת בחלה וכה צונו להפרישה על דעת זו, וכן עשה והפריש. ומש"ה אין שום בית מיחוש כלל לברכה הראשונה שהיתה לבטלה. ע"ש. ולפ"ז לא צריך להגיע בנד"ד לסברת הריטב"א הנ"ל. ודו"ק.

קהילות הקודש

קהילות אברכים חדשות מצטרפות לאיגוד עמלי התורה ירושלים

בחסדי שמיים, תנופת ההתפתחות של איגוד עמלי התורה אינה נעצרת, ומלבד הסיוע בהקמת גופים מקבילים בערי הארץ - גם בירושלים התנופה נמשכת, וקהילות נוספות מצטרפות תחת איגוד עמלי התורה.

בעת האחרונה זכינו להצטרפותן של שתי קהילות חדשות וחשובות, אשר מהוות תוספת רואיה לכבוד התורה ולכבוד שמיים, ולתנופת המהלך כולו.

הראשונה שבהן היא קהילת "ברכת אברהם" בשכונת רמות ד', אשר הוקמה לפני מספר שנים. הקהילה בראשות **הגאון רבי אליהו בוחבוט** שליט"א, ושוכנת בבית מדרש מרווח ומפואר ברח' בוקשפן, הבולטת לעין כל החולפים בכביש רמות העובר תחתיה.

הקהילה הוקמה מעט לאחר סיום פרויקט הדיור החדש ברח' 'בוקשפן' (היוצא מתחילת רחוב מירסקין), ומבוססת על גרעין אברכים איכותיים ביותר, ובראשם **הרב יעקב קנפו** אשר פעל במרץ למען הקמת בית המדרש מיום היווסדו, ועמו במלאכת הקודש **הרב אברהם מימרן** אשר פעל רבות עבור בית המדרש. סביב גרעין האברכים מקובצים יחדיו רבים מתושבי האזור אשר קדמו בברכה את בניית בית המדרש, ומשתדלים לסייע להקמתו בכל דרך.

במהלך השבוע שוכנת בבית המדרש אחת ממסגרות הכולל החשובות ביותר ברמות, בראשות הגר"א בוחבוט שליט"א, וכן מתקיימים מנייני תפילה גדולים. גם בשבתות שוקק המקום חיים בתורה ובתפילה, ומתנהלים בו מנייני תפילה מרובי משתתפים. בעת האחרונה בשל הביקוש הרב והעומס שנוצר, ובייחוד לאור הגבלות הקורונה, התווסף למקום גם אוהל ברזנט קשיח, המשמש כ"בית שני" למנייני תפילה רבים נוספים בזה אחר זה.

תושבי השכונה עוד זוכרים היטב את מעמד חנוכת בית המדרש אשר נערך ברוב פאר והדר יחד עם מעמד הכנסת ס"ת מהודר למקום. באירוע השתתפו **הגרב"מ אזרחי שליט"א** - ר"י עטרת ישראל אשר שיבח את היוזמה החשובה להקמת מקום של תורה, **הגר"ר אלבז שליט"א** - ר"י אור החיים אשר הפליא בשבחים על הכולל ומייסדו, **הגר"ב שמואלי שליט"א** ר"י נהר שלום, הרשל"צ **הגר"י יוסף שליט"א** אשר ציין כי כולל ברכת אברהם הוא "הכולל הספרדי הטוב ביותר בירושלים" כלשונו, וכן גדולי תורה ורבנים רבים מהשכונה ומחוצה לה.

לרשות בני הקהילה עומדת הקצאה רחבת ידיים, ובימים אלו שוקדים גבאי המקום על הקמת בניין מפואר ביותר אשר יתפרס על פני כמה וכמה קומות, ויהווה מגדלור של תורה ויראה לכל תושבי האזור.

הקהילה השנייה המצטרפת היא קהילת **תפארת יעקב חיים** ברח' שאדיקר 7 - אחת מקהילות האברכים החשובות בנווה יעקב, שעליה נרחיב אי"ה בלוח הקהילות לחודש שבט.

יצוין כי כל העת פונות קהילות נוספות בבקשה להצטרף לאיגוד עמלי התורה, וע"י כך להגדיל את כח התורה בירושלים, ואי"ה בגיליונות הבאים נסקר ע"כ בהרחבה.

כתב העת בהתאסף מכפיל את תפוצתו וזוכה לשבחים רבים

תגובות נלהבות עד מאוד הגיעו למערכת עמלי התורה, עם צאתו לאור של כתב העת "בהתאסף" גיליון ט"ז, במתכונתו המשודרגת. אחר עבודה מאומצת ביותר, ב"ה הפך כתב העת בהתאסף לאחד מכתבי העת התורניים היוקרתיים ביותר בציבור החרדי כולו, זאת תודות למאמציהם של ציבור האברכים אשר נרתמו למען עריכת הקובץ ברוב פאר והדר.

בהמשך לשדרוג המשמעותי שעבר כתב העת בהתאסף בגיליון ט"ו - חודש תשרי תשפ"א, ממשיך כתב העת במגמת שדרוג בכמה מישורים:

ראשית, כתב העת הוסיף לגדול בתוכן ובמדורים ומונה למעלה משלוש מאות עמודים, וכן הוגדל פיזית לפורמט B5 כדי על הלומדים לעיין בו.

בנוסף, החל מגיליון כסלו ואילך הגיליונות יהיו "גיליונות נושא", וכל גיליון יעסוק בענייני דיומא לצד ענין הלכתי נוסף על פי הביקוש מציבור רבני ואברכי הקהילות. גיליון ט"ז - כסלו תשפ"א עוסק בענייני חנוכה ותרו"מ, וגיליון י"ז יעסוק אי"ה בענייני פורים, פסח והלכות צדקה.

תפוצת כתב העת גדלה אף היא וכעת עומדת תפוצתו על 700 עותקים כי"ה, אשר הופצו ברוב ככל בתי המדרש החשובים בירושלים, ובמאות בתי מדרש מרכזיים בכל רחבי הארץ. בנוסף נשלח כתב העת לבתיהם של רוב גדולי התורה וראשי הישיבות החשובים, ולרוב הישיבות הגדולות בארץ.

בכוונתנו להגדיל את התפוצה עוד ועוד בהתאם לחסויות ולתרומות שתושגנה, עד למענה מלא לביקוש העצום לקובץ, ומי שיש היכולת בידו ולבוא ולסייע בתרומה, בתמיכה ו/או במתן חסות לקובץ (אפשר בתמורה לפרסום בסופו) תבוא עליו הברכה מאת ה'.

הרחבת כתב העת התאפשרה בזכות תמיכה נדיבה מצד **קופת החולים "מאוחדת"**, אשר משקיעה רבות למען הכרת ולמידת צרכי הקהילה. התמיכה הושגה על ידי **הרב מרדכי פרץ** - מבני קהילת מנין אברכים נו"י, המשמש גם כנציג ציבור האברכים מול קופת החולים. בהזדמנות זו נציין כי מי שחפץ לברר על אפשרויות מעבר בין קופת חולים, מה טוב יעשה אם יצור קשר עם הרב פרץ בטל' 054-8428171 לצורך בירורים ובדיקות, מה שיסייע באופן ישיר להמשך תמיכתם בפעילות עמלי התורה.

בהודמנות זו נודה **לבית ההוצאה לאור "טקסט רץ"** ששמם נודע בהוצאת מאות ספרי קודש לראשי ישיבות, גדולי תורה ותלמידי חכמים רבים מאוד, על אשר משקיעים משאבים מרובים מאוד בפמנות חינם בכל פעילות עמלי התורה לאורך כל הדרך, ובכלל זאת בהפקה מרהיבת העין של כתב העת בהתאסף בעימוד בהיר ומאיר עיניים ובכריכה ועיצוב ברמה הגבוהה ביותר בשוק. נוסף על תמיכתם בפעילות עמלי התורה מתוך הכרה בחשיבות התהליכים העוברים על ציבורנו, זוכים בני הקהילות של עמלי התורה להטבות מיוחדות בהוצאת ספר דרכם, ולכך הננו לברכם כי יזכו להמשיך ולהרחיב את ארון הספרים היהודי בהצלחה מרובה לאורי"ט.

בנוסף לכל השדרוגים הנ"ל, הוקמו שני ארכיונים דיגיטליים - אף הם בתרומת הוצאת "טקסט רץ", ובהם כל גיליונות כתב העת "**בהתאסף**" מגיליון א' ואילך וכן כל גיליונות "**לוח הקהילות**", זמינים לקריאה ולשמירה במחשב. לעמודי הארכיון ניתן להגיע דרך אמצעי החיפוש (למשתמשים באופנים שהותרו ע"י הרבנים), וכן ע"י המיילים הנשלחים למנויי רשימת התפוצה של עמלי התורה.

חלוקת אלפי בקבוקי שמן זית ע"י איגוד עמלי התורה

בסיעתא דשמיא הושגה תרומה ענקית של כחמשת אלפים בקבוקי שמן למאור בשווי כולל של יותר משלושים אלף ש"ח.

מלכתחילה התרומה נועדה לכלל הציבור, אך בסיועו של **ר' מאיר בן שושן** בהשתדלות גבאי עמלי התורה, נוותה התרומה לציבור האברכים בקהילות איגוד עמלי התורה.

הנהלת עמלי התורה עדכנה עד מהרה את כלל ראשי הקהילות ואלו הזדרזו לשלוח נציגים לאסוף את התרומה ולחלקה לאברכי הקהילות לקראת החג.

עלי ספר

משנה ברורה 'מאודות' // חלק ב'

חלק ב' של משנה ברורה מאורות הוא המשכה של יצירת המופת מחלק א', אשר הפליאה את עולם התורה כולו בהודה והדרה.

הפריקוס אשר בחשיבותו אין צורך להאריך, הופק ביד אמן, התכנון הנבדל של העימוד, הפונטים, המיקום, הכל קולע. הניסוח המילולי, השטף, התימצות, המיקוד, מותיר את המעיין במקום אחר. הרעיון של הספר בא להגיש את שיטות ארבעת הפוסקים האחרונים - מרן הבן איש חי, מרן בעל כף החיים, מרן הגרב"צ אבא שאול ומרן רבינו זי"ע.

על הפריקוס ישבו צוות של שלושים תלמידי חכמים, בעמל רב מאוד. על דיני שינוי מקום בסעודה, לדוגמא, ישבו לברר במשך שישה חודשים רצופים עד שהתלבנו הדברים והתחוורו היטב. הלכות ברכות נלמדו בעמל ארבע שנים עד שנכתבו והוגשו בספר.

וכך, לצד עמוד מקורי של ספר משנה ברורה, מנוקד (בפורמט הוצאת 'לשם'), ניצב העמוד של מאורות, לעתים מדובר בכפולת עמודים. למעלה מתנוסמת יצירה שיכולה להתכבד כספר עב כרס בפני עצמו - קיצור בית יוסף, כל דברי הבית יוסף והדרכי משה, מובאים בתמצית נהדרת. מה מקור הדין ומה טעם המחלוקות. התועלת האישית שחשתי מהיצירה הזו, מדהימה. איך לא חשבו על דבר כזה קודם לכן? מתחת לקיצור בית יוסף, באים ההשלמות מספרי ארבעת הפוסקים, ולא רק. שורה של עשרות ספרי יסוד תומצתו והוגשו בתכליתיות, בדיוק במקום הנכון על סדר השלחן ערוך ומשנה ברורה.

גם איסוף החומר נערך בקפדנות מדוקדקת. על ספרי מרן רבינו זי"ע, דרך משל, ישב צוות מיוחד וריכז בטבלאות מסודרות את כל חידושי הדינים הפזורים ביביע אומר ושאר הספרים, גם מה שמופיע בסעיפים הקטנים ובהערות. הכל נופה ומופה. ובכן, הסדרה מתקדמת. יצא חלק א', וכעת חלק ב' כבר על המדף, למעלה מאלף עמודים כרסו. אילו נאריך ונוסיף עוד, נמצאנו מגרעים. הביטו בספר בעצמכם ושאלו לבד, איך הסתדרנו עד עכשיו? להשיג בחנויות. להפצה: 0527678889

אריות קשורים בחוט

לאחר דו"ד עם מחבר החוברת הנפלאה "אריות קשורים בחוט", מתארגנת כעת הדפסה נוספת של החוברת עם מעט עדכונים. ניתן להזמין חבילות של 40 חוברות במחיר מסובסד של 280 ₪ להפצה בקהילה/ישיבה/אחר (לא ניתן להזמין חצאי חבילות). כמו"כ החפצים יכולים לתרום סכום להדפסה ואנו נבצע את ההפצה.

המעוניינים מתבקשים לשלוח את פרטיהם למייל: 613arayot@gmail.com ולציין את כמות החוברות הנדרשת.

הבהרה: החוברת נכתבה ויצאה לאור על ידי גורם אנונימי, ולא על ידי איגוד עמלי התורה.

צפונה ונגבה – פרויקט נרחב ומיוחד

"קומי אזדי כי בא אזדך וכבוד ה' עלייך זרח"

מה גדולה ההתרגשות והשמחה לחזות בהתעוררות העצומה של קהילות אברכים רבות מאוד בכל רחבי הארץ, להתאגדות ולפעילות מסומדת ומשותפת למען כבוד התורה ועמליה.

אחר שנים רבות בהן ציבור האברכים במקומות רבים בארץ התקשה להתרומם ולהיבנות משלל סיבות, ב"ה זוכים אנו לראות התעוררות רבתי וחסרת תקדים, כאשר אברכים שהתורה היא לחם חוקם מתעוררים יחד בבחי' "אז נדברו יראי ה'" וקמים לפעול למען היבנות ציבור עמלי התורה, והגדלת כוח התורה ביתר שאת.

התעוררות זו נובעת מתנופת עשייה ופריחה בקרב ציבור האברכים, אשר מקורה במספר גורמים.

אחד המשמעותיים שבהם הוא ודאי **פעילות איגוד עמלי התורה** ומהפכת המוסדות המתרחשת מזה מספר שנים בירושלים, אשר שמעה הולך ונפוץ על פני כל הארץ. לכך מצטרפת החוברת האנונימית הנפלאה "**אריות קשורים בחוט**" אשר עוררה סערה רבתי עם צאתה לפני כשנה (וכעת עומדת לצאת שוב, ראה מודעה בגיליון זה). אליה חברו בהמשך מספר **מאמרי הסברה** שהופצו בקרב קהילות האברכים ברחבי הארץ על ידי איגוד עמלי התורה, אך מעל הכל - **ההתעוררות העצומה מצד ציבור האברכים עצמם**, כאשר אברכים רבים הבינו כי כשרה העת והשעה להיבנות עצמאית בת קיימא, ברמה הגבוהה והאיכותית ביותר.

במסגרת זו הוקמו והתארגנו איגודים וקהילות אברכים בתנופת התפתחות והיבנות בכל רחבי הארץ, ולוח הקהילות יוצא בסיקור מיוחד אחר ההתפתחויות האחרונות.

חדיש: הקמת 'איגוד עמלי התורה חדיש'

אחת מבשורות הדיור המשמעותיות עבור הציבור החרדי היא ללא ספק העיר חריש. העיר ההולכת ונבנית מתאכלסת במשפחות אברכים רבות מכלל הציבורים. במהלך ההתיישבות, הוקמו גם גם קהילות אברכים מפוארות ביותר, כאשר כל קהילה מתבססת מיום ליום הן מצד כמות האברכים והחברים, והן מן הצד הפרקטי בהקמת בתי מדרש ובשלל פעילויות תורה וחסד.

בתקופה האחרונה, בהמשך לגל ההתעוררות הגדול בכל רחבי הארץ לגיבוש ואיחוד ציבור אנ"ש, קמו מספר אברכים נמרצים והחליטו להקים את "איגוד עמלי התורה - חריש", בנשיאות **מורנו הגאון הגדול רבי שלמה ידידיה זעפראני** שליט"א ובדרבון וסיוע איגוד עמלי התורה בירושלים.

באור לכ"ט כסליו - נר ה' דחנוכה, התקיים מעמד רב רושם בעיר חריש ת"ו, בו הוכרז על הקמת האיגוד והוצבו תוכניות ראשוניות לפעילות משותפת בין כלל הקהילות. הוסכם בבירור בין כל ראשי הקהילות כי במקרה כזה - השלם גדול מסך חלקיו, וכי התאגדות הקהילות תתן משנה כוח ועוצמה הן בתוך הקהילות עצמן בסיועו זו לזו, והן בייצוג מול הרשויות ובמענה לצרכי הקהילות.

במעמד רב הרושם השתתפו כ-50 אברכים נציגי הקהילות ברחבי העיר, כאשר אברכים רבים נוספים שחפצו להשתתף נמנעו מכך בשל מגבלות משרד הבריאות.

מורנו שליט"א אשר התקבל בשירת ימים על ימי מלך אדירה, כובד לשאת את המשא המרכזי בו דיבר על מסירות הנפש של בית חשמונאי, ואת מסירות הנפש הנצרכת מאברכים ע"מ לגדול בתורה. עוד הוסיף מורנו בדבר חשיבות ההקפדה על החינוך הטהור לתשב"ה. רבינו הוסיף ושיבח את גבאי האיגוד בחריש וברא"ש **הרב שלמה יפרח** על יוזמתם לאגד את כלל קהילות האברכים בעיר, ואיחל כי הקהילות כולן תזכינה לשפע הצלחה, פריחה ושגשוג.

בימים אלו עמלים אברכים מבני הקהילה לקראת פתיחת תלמוד תורה לבני אברכים בעיר. את עול ניהול המוסד לקח על עצמו **הרב דוד פרטוש** שליט"א - ראש מוסדות "חזון שמעון", ובמסגרת זו לפני מספר שבועות עלו מספר אברכים למענון של מורנו שליט"א בירושלים, להתייעצות ארוכה על כלל הפרטים הנוגעים לכך.

כמו"כ נועצו האברכים עם ראשי הנהלת רשת תלמודי התורה "**חניכי הישיבות - מוסדי עולם**" בירושלים, אשר פקיע שמיה בכל הארץ כאחד מתלמוד התורה האיכותיים והמצליחים ביותר שקמו עד כה לבני אברכים.

עפולה: כנס חיזוק לקהילת 'בני תורה' ופתיחת הדישון לה"ת לבני אברכים

בעיר הצפונית עפולה שוכנת קהילת אברכים צעירה ומתפתחת, ובה למעלה ממאתיים משפחות בני תורה איכותיים כי"ה. הקהילה הוקמה וגובשה על ידי הרב **אלירם דדון** הי"ו והגאון רבי **יצחק עמרני** שליט"א מכהן כרב הקהילה.